

ADANA ZİRAİ ÜRETİM İŞLETMESİ ve PERSONEL EĞİTİM MERKEZİ MÜDÜRLÜĞÜ "SULAMA EĞİTİM MERKEZİ"

Selim İŞCAN
Müdür

Yakup GÖKALP
Ziraat mühendisi

Zekai KARSLI
Ziraat mühendisi

Ülkemizde de son yıllarda sulama projelerine büyük kaynaklar ayrılmış dünyanın en büyük projelerinden ve ülkemizin gurur kaynağı olan **GAP** projesi uygulamaya konmuştur. Toprak ve su kaynaklarımız göz önünde bulundurulduğunda sulamanın ne kadar önemli bir tarımsal faaliyet olduğu açıkça görülecektir. Ülkemiz toplam 76.9 milyon ha yüzey alanıyla yaklaşık olarak İngiltere ve Fransa topraklarının toplamına eşit alana, 28 Milyon ha ekilebilir tarım arazisi ile de İspanya ve İtalya'nın toplamına eşit bir araziye sahiptir. Toplam sulanabilir arazi varlığımız 25.85 milyon ha dır. Ekonomik olarak sulanabilir arazi varlığımız ise 8.5 milyon ha dır. Halen 4.5 Milyon ha alan sulanmaktadır. Bu miktar yaklaşık olarak sulanabilir alanın % 50' si kadardır. Tüm bitkisel üretimin % 40'ı sulanabilir alanlardan elde edilmektedir. Şu an devam eden GAP projesinin tamamlanmasıyla 1.7 Milyon ha arazi daha sulamaya açılmış olacaktır. GAP projesi Güneydoğu Anadolu Bölgesinde 9 İli kapsamakta ve Fırat ile Dicle nehirleri üzerinde 22 baraj ve 19 hidroelektrik santralini içermektedir.

Ülkemizde sulanan tarım alanlarından optimum olarak yararlanma ne yazık ki bugüne kadar mümkün olmamıştır. Sulu tarım alanlarında fazla sulama suyu kullanılması ve aynı zamanda sulanan alanların tesviye edilmemesi nedeniyle sulama randımanı da oldukça düşük olmuştur. Aşırı sulama sonucu toprakta tuzluluk ve drenaj sorunu meydana gelmiş, birim alandan elde edilen tarımsal ürün olumsuz yönde etkilenmiştir. O halde sulu tarım alanlarındaki asıl sorunu şu şekilde tanımlamak mümkündür: "**Sulu tarım alanlarındaki üretim potansiyeli beklenenin altında olup, su ve toprak kaynakları çevreye uygun olarak kullanılmamaktadır.**"

Dolayısıyla Sulama Eğitim Merkezi'nin kurulmasındaki hedef şu şekilde tanımlanabilir: "**Bu projenin uygulanması ile çiftçiler, verimli ve çevreye uygun bir sulu tarım için gereken bilgiye sahip olacaklardır.**"

Projenin hedef kitleleri ülke çapında sulu tarım yapan çiftçilerdir. Proje ve hedef kitle arasındaki ilişkiyi İl Tarım Müdürlüklerinde görevli Sulama Yayımcısı Temel Eğitim Kursu'nu bitirmiş yayım elemanları sağlamaktadır. Proje-hedef kitle ilişkisini sağlamak için yaklaşık 1700 yayımcının sulama teknikleri konusunda eğitime ihtiyaçları vardır. Ayrıca gelecekte sulama altyapısı işletmeciliğinden sorumlu olacak **Sulama Birlikleri** teknik elemanları da sulama eğitimine ihtiyaç duymaktadır. Proje ile hedef kitle ilişkisini sağlayacak sulama yayımcılarının eğitiminden Sulama Eğitim Merkezindeki eğiticiler sorumludur. Bu eğiticiler eğitim çalışmalarında proje tarafından desteklenmektedir.

Sulu tarım alanlarında ortaya çıkan mevcut sorunları çözmek, çiftçilere modern sulama yöntemleri konusunda bilgi ve teknoloji akışını sağlamak ve onlara gerekli eğitimi yaptırmak amacı ile Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı, Federal Almanya ile **Teknik İşbirliği** çerçevesinde bir anlaşma imzalamış, 1993 yılından itibaren "**Sulu Tarım Alanlarında Tarımsal Mekanizasyon Eğitim Merkezi Projesi**" ni uygulamaya koymuştur.

Uygulamaya konulan bu proje ile, sulu tarım alanlarında birim alandan elde edilen ürünün artırılması, toprak ve su kaynaklarının ekonomik ve çevreye uygun olarak kullanılması yayımcıların ve hedef kitle olan çiftçilerin eğitilmesi, onlara bilgi ve teknoloji akışının sağlanması amaçlanmıştır.

Bu amaca ulaşmak için de aşağıdaki aşamalar bir bir gerçekleştirilmiştir.

- ✓ 1993 yılında **Federal Almanya** hükümeti ile **Tarım ve Köyişleri Bakanlığı** arasında bir anlaşma imzalanarak "**Sulu Tarım Alanlarında Tarımsal Mekanizasyon Eğitim Merkezi Projesi**" uygulamaya konulmuştur.
- ✓ Bu projenin uygulama yeri olarak mevcut Mekanizasyon Eğitim Merkezleri içerisinde **Adana Zirai Üretim İşletmesi ve Personel Eğitim Merkezi Müdürlüğü** seçilmiştir.
- ✓ Projenin hedef kitlesi olan çiftçilerin eğitimini ve rehberliğini yapacak, sulama yayımcılarını yetiştirecek eğitici kadrosu seçilmiş, onların yurt içi ve yurt dışı eğitimleri 1995 yılında tamamlanmış, atamaları Adana Z.Ü.İ ve Personel Eğitim Merkezi Müdürlüğü'ne yapılmıştır.
- ✓ 1996 Nisan ayında çiftçiye sulama yayım hizmetini götürecek İl müdürlüklerinde görevli Ziraat Mühendisleri ve Ziraat Teknisyenlerinin eğitim programlarına Adana Z.Ü.İ ve Personel Eğitim Merkezi Müdürlüğü'nde başlanmıştır. 2000 yılı sonu itibarıyla Eğitilen Teknik personel ile çiftçi listesi aşağıdaki çizelgede verilmiştir.

**Nisan 1996-Aralık 2000 Tarihleri Arasında Düzenlenen
"Sulama Yayımcısı Temel Eğitim Kursu"na Katılan Kursiyerleri Gösterir Çizelge**

Yıl	Mühendis	Teknisyen	Sulama Birlikleri	Ev Ekonomisti	Çiftçi	Tekamül (Teknisyen)
1996	22	42	12			-
1997	28	46	15	47	23	-
1998	31	45	-	-	-	-
1999	37+12*	42		25		14
2000	14	48	-	26	-	27
Toplam	132+12*	223	27	98	23	41

*Havza projesi için düzenlenen 3 günlük mühendis kursu

Müdürlüğümüzde ayrıca hizmetiçi mekanizasyon kurları F sınıfı sürücü kursu ve G sınıfı (Biçerdöver Operatör Kursu) düzenlenmektedir.

Sulama Yayımcısı Temel Eğitim Kurslarında Verilen Konu Başlıkları

- ✓ Toprak – Bitki - Su İlişkileri ve Hidroloji
- ✓ Sulama Sistemlerinin Hidroliği (Basınçlı boru sistemleri ve kanallar)
- ✓ Sulamada Pompaj
- ✓ Toprağın Sulamaya Hazırlanması ve Arazi Tesviyesi
- ✓ Yüzey Sulama Sistemleri
- ✓ Yağmurlama Sulama Sistemleri
- ✓ Damla Sulama Sistemleri
- ✓ Seracılık ve Toprak Muhafaza
- ✓ Sulamada Organizasyon ve Yönetim
- ✓ Drenaj

Düzenlenen Kurslar ve Sunulan İmkanlar;

Standart Kurslar;

- ✓ Sulama Yayımcısı Temel Eğitim Kursu: Tarım ve Köyişleri Bakanlığı İl ve İlçe Teşkilatlarında görevli **Ziraat Mühendisleri** için (12 Hafta)
- ✓ Sulama Yayımcısı Temel Eğitim Kursu: Tarım ve Köyişleri Bakanlığı İl ve İlçe Teşkilatlarında görevli **Ziraat Teknisyenleri** için (6 Hafta)

Diğer Kurslar;

- ✓ Sulama Temel Kursu: Tarım ve Köyişleri Bakanlığı İl ve İlçe Teşkilatlarında görevli **Ev Ekonomistleri** (1 Hafta)
- ✓ Sulama Birlikleri Genel Sekreterleri için (**Ziraat Mühendisleri**) (1 Hafta)
- ✓ Sulama Birlikleri Teknisyenleri için (1 Hafta)
- ✓ Çiftçiler için (1 Hafta)

Kursun Özellikleri ve Eğitim Malzemeleri;

- ✓ 15'er kişilik klimalı sınıflar
- ✓ Yurt içi ve yurtdışında eğitim görmüş eğiticiler
- ✓ Yüze, yağmurlama, damla sulama sistemleri gibi bütün dersler tarlada uygulamalıdır
- ✓ Değişik tip seralarda uygulamalar
- ✓ Sulamada yayım (uygulamalı)
- ✓ Modern eğitim araçları (bilgisayar, video, slayt, tepegöz, multi-media vb.)
- ✓ Modern sulama labratuarı
- ✓ Her kursiyere konu ile ilgili ders notları
- ✓ Kütüphane
- ✓ Konularla ilgili teknik geziler

Sosyal İmkanlar ve Faaliyetler;

- ✓ Klimalı, rahat ve temiz misafirhaneler
- ✓ Klimalı yeni lokal
- ✓ Temiz yemekhane
- ✓ Futbol, basketbol ve voleybol sahaları
- ✓ Masa tenisi

Adres:

Zirai Üretim İşletmesi ve Personel Eğitim Merkezi Müdürlüğü
P.K 638 - 01324 Yüreğir/Adana

Tel : (0322)-322 46 40 - 3224637
Faks : (0322)-321 06 86 - 321 04 03
Tel : (0322)-323 98 85
Web : www.geocities.com/tarmemadana
e-mail : tarmemadana@superonline.com